

**ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
СЕЛО-АЛАТСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЫСОКОГОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**
422720, Республика Татарстан, Высокогорский район,
с.Алат, ул. Первомайская, 32

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
АЛАТ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**
422720, Татарстан Республикасы, Биектау районы,
Алат авылы, Первомайская ур., 32

тел./факс 8(84365) 63-2-25, e-mail:Salat.Vsg@tatar.ru

**ПОСТАНОВЛЕНИЕ
05 сентябрь 2023 ел.**

**КАРАР
№ 8**

**Салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актларны
куллану мәсьәләләре буенча салым түләүчеләргә һәм салым агентларына
язмача аçлатмалар бирү буенча муниципаль хезмәт күрсәтү буенча
административ регламентны раслау турында**

"Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында" 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Россия Федерациисе Салым кодексының 13.02.2023 ел, № 02-08-03 салым законнарын бозуларны бетерү турындагы күрсәтмәне карап чыгып, Биектау муниципаль районы Село-Алат авыл жирлеге башкарма комитеты

Карап итә:

1. Салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актларны куллану мәсьәләләре буенча салым түләүчеләргә һәм салым агентларына яzmача аçлатмалар бирү буенча муниципаль хезмәт күрсәтү буенча күшүмталы административ регламент раслансын.
2. Элеге каарны Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының рәсми сайтында бастырып чыгарырга (халыкка житкөрергә) <http://vysokaya-gora.tatarstan.ru> һәм» Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматларының рәсми порталында " Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә веб-адрес буенча: <http://pravo.tatarstan.ru>.
3. Элеге карап рәсми рәвештә басылып чыккач үз көченә керә.

Башкарма комитет житәкчесе
Алат авыл жирлеге

Р. Р. Хәкимуллин

Расланган Башкарма комитет
каары белән Алат авылы
комитеты авыл жирлеге
05.09.2023 ел, № 8

**Салым түләүчеләргә язмача аңлатмалар бирү буенча муниципаль хезмәт
күрсәту буенча административ регламент һәм муниципаль кулланылыш
мәсьәләләре буенча салым агентларына салымнар һәм жыемнар турында
хокукый актлар**

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Салымнар һәм жыемнар турында муниципаль норматив хокукый актларны куллану мәсьәләләре буенча салым түләүчеләргә һәм салым агентларына язма аңлатмалар бирү буенча муниципаль хезмәт күрсәту буенча әлеге административ регламент (алга таба - Административ регламент) - муниципаль салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукый актларны куллану мәсьәләләре буенча авыл жирлеге администрациясенә килгән мөрәжәгатьләргә язма аңлатмаларны карау һәм әзерләү буенча хезмәтләр.

1.2. Муниципаль хезмәт күрсәтүне турыдан-туры көйләүче норматив хокукый актлар исемлеге, норматив хокукый актларның реквизитларын һәм аларны рәсми бастырып чыгару чыганакларын күрсәтеп:

- Россия Федерациисе Конституциясе ("Российская газета", 25.12.1993, N 237);
- Россия Федерациисе Салым кодексы (Беренче Өлеш) ("Россия Федерациисе законнары жыентығы", 03.08.1998, N 31, 3824 маддә);
- "Россия Федерациисендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон ("Россия Федерациисе законнар Жыены", 06.10.2003, N 40, 3822 статья);

Федераль закон 27.07.2010 N 210-ФЗ Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында (Российская газета, 30.07.2010, n 168).

1.3. Гариза бирүчеләрнең тасвиirlамасы.

Униципаль хезмәт күрсәтүдә мөрәжәгать итүчеләр булып Россия Федерациисе гражданнары, юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар, дәүләт органнарыннан һәм аларның территориаль органнарыннан, бюджеттан тыш дәүләт фонdlары органнарыннан һәм аларның территориаль органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан тыш), шулай ук Россия Федерациисенең халыкара килешүләре яки Россия Федерациисе законнары белән билгеләнгән очраклардан тыш (алга таба - гариза бирүче).

Мөрәжәгать итүчеләр исеменнән, муниципаль хезмәт күрсәткәндә, шул исәптән гариза биргәндә (юллама биргәндә), Россия Федерациисе законнары нигезендә яисә гариза бирүчеләргә Россия Федерациисе законнары нигезендә билгеләнгән тәртиптә гариза бирүчеләр исеменнән муниципаль хезмәт күрсәткәндә (алга таба - вәкаләтле вәкил) чыгыш ясау вәкаләтләре бирелгән затлар чыгыш ясый ала.

1.4. Муниципаль хезмәт күрсәту Кагыйдәләре турында мәгълүмат бирү тәртибе.

Муниципаль хезмәт күрсәту Кагыйдәләре турында мәгълүмат бирү авыл жирлеге хакимиятенең рәсми сайтында, мәгълүмат стендында телефон һәм почта элемтәсе, электрон почта чарапарын қулланып башкарыла. Муниципаль хезмәт күрсәту турында гаризалар турыдан - туры авыл жирлеге администрациясе, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең күп функцияле үзәкләре (алга таба-КФУ) яки электрон почта аша жибәрелә. Авыл жирлеге администрациясе Татарстан Республикасы, ТР, Биектау районы, Алат авыл жирлеге , Алат авылы, Беренче Май урамы , 32 йорт адресы буенча урнашкан.

Авыл жирлеге администрациясе белгечләре тарафыннан муниципаль хезмәт күрсәту мәсьәләләре буенча кызыксынган затларны кабул итү режимы: дүшәмбәдән пәнҗешәмбегә кадәр 08.00 сәгатьтән 16.00 сәгатькә кадәр, тәнәфес 12.00 сәгатьтән 13.00 сәгатькә кадәр.

Эш көне алдыннан муниципаль хезмәт 08.00 сәгатьтән 15.00 сәгатькә кадәр, 12.00 сәгатьтән 13.00 сәгатькә кадәр күрсәтелә.

Телефоннар: 88436563-225

Муниципаль хезмәт күрсәту турында мәгълүматны үз эченә алган рәсми сайтларның адреслары: <https://vysokaya-gora.tatarstan.ru/>

1.5. Муниципаль хезмәт күрсәту мәсьәләләре буенча мәгълүмат алу тәртибе.

Муниципаль хезмәт күрсәту процедурасы турында мәгълүмат алырга мөмкин: шәхси мөрәжәгать иткәндә;

почта, телефон элемтәсе һәм электрон почта чарапарын қулланып;

- хакимиятенең рәсми сайтында мәгълүмат урнаштыру аша;

- авыл жирлеге Хакимиятенең мәгълүмат стендыннан.

Язма мөрәжәгатькә жавап бирү вакыты, шул исәптән электрон документ формасында, язма мөрәжәгать теркәлгәннән соң утыз календарь көннән артмаска тиеш.

Язулы мөрәжәгатьләр буенча мәгълүмат биргәндә, шул исәптән электрон документ формасында, кызыксынучы кешегә бирелгән сорауларга ачык һәм аңлаешлы жавап бирелә, жавап әзерләгән белгечнең фамилиясе, исеме, әтисенең исеме (соңғысы булганда) һәм телефон номеры күрсәтелә. Мөрәжәгатькә язма жавап почта аша кызыксынган кешенең адресына яки мөрәжәгатьтә күрсәтелгән электрон почта адресына жибәрелә.

Телефон шалтыратуларына жавап биргәндә вазифаи затлар муниципаль хезмәт күрсәту мәсьәләләре буенча мөрәжәгать итүчеләргә жентекләп хәбәр итәләр. Телефоннан шалтыратуга жавап авыл жирлеге администрациясенең исеме, граждан шалтыраткан авыл жирлеге администрациясе белгечнең фамилиясе, исеме, әтисенең исеме (соңғысы булганда) турында мәгълүматтан башланырга тиеш. Шалтыратуны кабул иткән белгеч бирелгән сорауларга үзе жавап бирә алмаган очракта, телефон шалтыратуы башка вазифаи затка юнәлтелә (тәржемә ителә) яки мөрәжәгать итүчегә кирәkle мәгълүматны алу өчен телефон номеры хәбәр ителә.

1.5.1. Муниципаль хезмәт күрсәту мәсьәләләре буенча мәгълүмат урнаштыру тәртибе, формасы һәм урыны.

Хакимиятенең рәсми сайты <https://vysokaya-gora.tatarstan.ru/>, авыл жирлеге Хакимиятенең мәгълүмат стенды, төбәк дәүләт мәгълүмат системалары Дәүләт һәм

муниципаль хезмәтләр (функцияләр) реестры һәм порталы түбәндәге мәгълүматны үз эченә ала:

- авыл жирлеге хакимиятенең урнашу урыны һәм эш графигы, шулай ук күрсәтелгән мәгълүматны алу ысуллары турында;
- муниципаль хезмәт күрсәтүче авыл жирлеге администрациясе белгеченең белешмә телефоннары турында;
- "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге авыл жирлеге хакимиятенең рәсми сайты һәм аның электрон почтасы адресы турында;
- дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталы, бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталы адреслары турында;
- муниципаль хезмәт күрсәтү буенча мәгълүмат алу тәртибе, муниципаль хезмәт күрсәтү барышы турында белешмәләр, шул исәптән дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталын, бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталын кулланып;
- муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәkle документлар исемлеге, аларның формалары, тузыру үрнәкләре, алу ысулы, шул исәптән электрон формада;
- муниципаль хезмәт күрсәтүне жайга салучы норматив хокукий актлардан өзөмтәләр.

II. Муниципаль хезмәт күрсәтү стандарты

2.1. Муниципаль хезмәтнең исеме: салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актларны куллану мәсьәләләре буенча салым түләүчеләргә һәм салым агентларына язма аңлатмалар бирү (алга таба - муниципаль хезмәт).

2.2. Муниципаль хезмәт күрсәтүче авыл жирлеге хакимиятенең исеме.

Муниципаль хезмәтне авыл жирлеге администрациясе белгече (алга таба - Администрация белгече) курсәтә.

2.3. Муниципаль хезмәт күрсәтү нәтижәсе.

Муниципаль хезмәт күрсәтү нәтижәсе булып салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актларны куллану мәсьәләләре буенча язма аңлатма тора.

2.4. Муниципаль хезмәт күрсәтү вакыты.

2.4.1. Салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актларны куллану мәсьәләләре буенча мөрәжәгать итүчеләрнең мөрәжәгатьләре Администрация белгече тарафыннан үз компетенциясе чикләрендә тиешле мөрәжәгать кергән көннән алыш утыз календарь көн дәвамында карала. Администрация белгече житәкчесе карапы буенча элеге срок озайтылырга мөмкин, әмма бер айдан да артык түгел, мөрәжәгать жибәргән гариза биручегә аны карау сробын озайту турында хәбәр итү белән.

2.4.2. Муниципаль хезмәт күрсәтүне туктату өчен нигезләр Россия Федерациясе законнарында каралмаган.

2.4.3. Муниципаль хезмәт күрсәтү нәтижәсе булган Документ адресатка почта адресы (электрон почта адресы) буенча жибәрелә яки ул имзаланганнан соң 1 эш көне эчендә шәхсән тапшырыла.

2.5. Муниципаль хезмәт күрсәтү өчен хокукий нигезләр.

Муниципаль хезмәт күрсәту әлеге административ регламентның 1 бүлегенең 1.2 пунктында курсәтелгән норматив хокукий актлар нигезендә башкарыла.

2.6. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен тиешле хокукий актлар нигезендә таләп ителә торган документларның (аларның күчермәләренең) тулы исемлеге.

2.6.1. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен мөрәжәгать итүче (юридик зат, физик зат, шәхси эшмәкәр) авыл жирлеге администрациясенә салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актларны куллану мәсьәләләре буенча язма аңлатмалар бирү турында язма мөрәжәгать жибәрә (алга таба - мөрәжәгать).

2.6.2. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документлар исемлеге.

Муниципаль хезмәт күрсәту өчен нигез булып гариза бирүченең авыл жирлеге администрациясенә кергән салымнар һәм жыемнар турындагы муниципаль хокукий актларны куллану мәсьәләләре буенча язма аңлатмалар бирү турындагы мөрәжәгате (алга таба - мөрәжәгать) тора.

2.6.3. Гариза бирүче үзенең язма мөрәжәгатенде мәжбүри рәвештә:

жирле үзидарә органы исеме, яки житәкченең фамилиясе, исеме, әтисенең исеме (булган очракта), яки язма мөрәжәгать жибәрелгән тиешле кешенең вазифасы;

оешманың исеме яки фамилиясе, исеме, ата исеме (булган очракта) мөрәжәгать жибәргән гражданның исеме;

гариза бирүченең тулы почта адресы, аңа жавап жибәрергә кирәк;

- мөрәжәгатьнең эчтәлеге;

- йөз имzasы;

мөрәжәгать итү датасы.

Кирәк булганда, үз дәлилләрен раслау өчен, гариза бирүче язма мөрәжәгатькә документлар һәм материаллар яки аларның күчермәләрен куша.

2.6.4. Юридик затның язма мөрәжәгате гариза бирүченең реквизитларын, датасын һәм теркәлү номерын, башкаучының фамилиясен һәм телефон номерын күрсәтеп, житәкченең яки тиешле документларга кул кую хокукуна ия булган вазифаи затның имzasы белән бланкта рәсмиләштерелә.

2.6.5. Электрон документ формасында килгән мөрәжәгать әлеге Административ регламентта билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш. Мөрәжәгаттә мөрәжәгать итүче үзенең фамилиясен, исемен, әтисенең исемен (булган очракта), электрон почта адресын, әгәр жавап электрон документ формасында жибәрелергә тиеш булса, һәм жавап язма формада жибәрелергә тиеш булса, почта адресын күрсәтергә тиеш. Мөрәжәгать итүче мондый мөрәжәгатькә кирәkle документларны һәм материалларны электрон формада кушарга яки курсәтелгән документларны һәм материалларны яки аларның күчермәләрен язма формада жибәрергә хокуклы.

Хакимиятнең жаваплы кешесе тарафыннан шәхси кабул итү вакытында гариза бирүче аның шәхесен раслаучы документ күрсәтә һәм үзенең телдән мөрәжәгать итүенең эчтәлеген аңлата.

2.6.6. Муниципаль хезмәт күрсәткәндә мөрәжәгать итүчедән муниципаль хезмәт күрсәту белән бәйле мөнәсәбәтләрне жайга салучы норматив хокукий актларда каралмаган документларны һәм мәгълүматны тапшыруны яки гамәлләр башкаруны таләп итү тыела.

2.7. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны кабул итүдән баш тарту өчен нигезләрнең тулы исемлеге.

Авыл жирлеге администрациясе тарафынан муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәкле документларны кабул итүдән баш тарту өчен нигезләр Россия Федерациясе законнарында каралмаган.

2.8. Муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту өчен нигезләрнең тулы исемлеге.

Муниципаль хезмәт күрсәтүдән түбәндәге очракларда баш тартырга кирәк:

2.8.1. Әгәр язма мөрәжәгатьтә мөрәжәгать жибәргән гражданың фамилиясе яки жавап жибәрергә тиешле почта адресы күрсәтелмәсә, мөрәжәгатькә жавап бирелми.

2.8.2. Әгәр язма мөрәжәгатьнең тексты уқылмаса, мөрәжәгатькә жавап бирелми һәм ул дәүләт органына, жирле үзидарә органына яки вазифаи затка аларның компетенциясенә ярашлы рәвештә карауга жибәрелми, бу хакта мөрәжәгать теркәлгән көннән алыш жиде көн эчендә мөрәжәгать жибәргән гражданга, әгәр аның фамилиясе һәм почта адресы уқылырга мөмкин булса, хәбәр ителә.

2.8.3. Әгәр гражданың язма мөрәжәгатендә элек жибәрелгән мөрәжәгатьләр белән бәйле рәвештә аңа күп тапкырлар язма жаваплар бирелгән сорау булса, һәм шул ук вакытта мөрәжәгатьтә яңа дәлилләр яки шартлар китерелмәсә, жирле үзидарә органы житәкчесе, вазыйфаи зат яки аңа вәкаләтле зат чираттагы мөрәжәгатьнең нигезсезлеге һәм әлеге мәсьәлә буенча граждан белән хат алышуны туктату турында Карап кабул итәргә хокуклы, бу мөрәжәгать һәм элек жибәрелгән мөрәжәгатьләр бер үк жирле үзидарә органына яки бер үк вазифалы кешегә жибәрелгән. Элеге карап турында мөрәжәгать жибәргән граждан хәбәр ителә.

2.8.4. Әгәр дә мөрәжәгатьтә куелган сорауның асылы буенча жавап дәүләт яки Федераль закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче мәгълүматны ачмыйча бирелмәсә, мөрәжәгатьне жибәргән гражданга әлеге мәгълүматны ачу рөхсәт ителмәү сәбәпле, анда куелган сорауның асылы буенча жавап бирү мөмкин түгеллеге турында хәбәр ителә.

2.8.5. Әгәр мөрәжәгатьтә вазифаи затның, шулай ук аның гайлә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә карата әдәпsez яки мыскыллаучы сүзләр, янаулар булса, мөрәжәгатьне асыlda куелган сорауларга жавапсыз калдырырга һәм мөрәжәгатьне жибәргән гражданга хокукны дөрес кулланмау турында хәбәр итәргә хокуклы.

2.8.6. Административ регламентның 2.8.1 - 2.8.5 пунктларында күрсәтелгән нигезләрдән тыш, электрон хәбәрләр формасында килгән мөрәжәгатьләрне караудан баш тарту өчен нигез булып авторның үзе турында дөрес булмаган мәгълүматны һәм (яки) жавап өчен адресны күрсәтүе дә тора ала.

2.8.7. Гариза бирүче, әгәр мөрәжәгатьтә куелган сорауларга жавап бирелмәсә, авыл жирлеге администрациясенә кабат мөрәжәгать жибәрергә хокуклы.

2.9. Муниципаль хезмәт күрсәту вакытында гариза бирүчедән алына торган түләү күләме.

Муниципаль хезмәт күрсәту бушлай башкарыла.

2.10. Муниципаль хезмәт күрсәту турында запрос биргәндә һәм муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсен алганда чиратта торуның максималь вакыты.

Муниципаль хезмәт күрсәту турында запрос биргәндә һәм муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсен алганда чиратта тору вакыты 15 минуттан артмаска тиеш.

2.11. Гариза бирученең муниципаль хезмәт күрсәтү турындагы үтенечен теркәү вакыты.

Мөрәжәгать авыл жирлеге администрациясенә кергәннән соң 1 көн эчендә мәжбүри теркәлергә тиеш.

2.12. Муниципаль хезмәт күрсәтелә торган биналарга, көтү залына, муниципаль хезмәт күрсәтү турында запросларны тутыру урыннарына, аларны тутыру үрнәкләре белән мәгълүмати стендларга һәм һәр муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәkle документлар исемлегенә, шул исәптән әлеге объектларның инвалилар өчен үңайлылыгын тәэмин итүгә таләпләр.

Бинага якын территория парковка урыннары белән жиһазландырылырга тиеш (шул исәптән инвалиларның транспорт чаралары өчен) аларны урнаштыру өчен чын мөмкинлектән чыгып.

Муниципаль хезмәт күрсәтү өчен бүләп бирелгән биналар санитар нормаларга һәм кагыйдәләргә туры килергә тиеш.

Гариза биручеләрне мәгълүмати материаллар белән таныштыру өчен билгеләнгән урыннар документлар рәсмиләштерү мөмкинлеге өчен мәгълүмати стендлар, урындыклар һәм өстәлләр белән жиһазландырыла. Мәгълүмат стендлары Администрация белгече кабинеты (эш урыны) янында урнаштырылырга тиеш.

Мәгълүмат стендларында, авыл жирлеге хакимиятенең рәсми сайтында түбәндәге мәгълүмат материаллары урнаштырыла:

- муниципаль хезмәт күрсәтүне башкару мәсьәләләре буенча норматив хокукий актлар турында мәгълүмат;
- гариза бланкларын тутыру үрнәкләре;
- гаризалар бланклары;
- адреслар, телефоннар һәм хакимият белгечләрен кабул итү вакыты;
- хакимият белгечләрен кабул итү сәгатьләре;
- муниципаль хезмәт күрсәтү барышында кабул ителә торган гамәлләргә (гамәлсезлеккә) һәм каарларга шикаять бирү тәртибе.

Гаризаларны тутыру, гражданнары шәхси кабул итүне көтү һәм үткәрү урыннары урындыклар, өстәлләр белән жиһазландырыла, гаризалар үрнәкләре һәм язма мөрәжәгатьләр язу өчен канцелярия кирәк-яраклары белән тәэмин ителә.

Гариза биручеләрне кабул итү өчен билгеләнгән кабинетлар урындыклар, өстәлләр, канцелярия кирәк-яраклары, кабинет номеры күрсәтелгән мәгълүмат такталары (курсәткечләр) белән жиһазландырылырга тиеш.

Муниципаль хезмәт күрсәтүче вазыйфаи затның эш урыны тулы құләмдә муниципаль хезмәт күрсәтүне оештырырга мөмкинлек бируче компьютер техникасы һәм оргтехника чаралары белән жиһазландырыла.

Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәренә чыгу тәэмин ителә.

Муниципаль хезмәт алуда инвалилар өчен үңайлылык тәэмин итү максатларында:

- административ бинага керү урыны пандус, махсус коймалар һәм коймалар белән жиһазландырылырга тиеш, алар инвалиларга, шул исәптән коляскалы креслолар кулланган инвалиларга да, киртәсез керүне тәэмин итә;
- шәхси кабул итү һәм шәхси кабул итүне көтү өчен биналар санитар-эпидемиологик кагыйдәләргә һәм нормативларга туры килергә тиеш;

- аз хәрәкәтләнүче кунаклар өчен мөмкин булган һәм функциональ процесс белән үзара бәйләнгән бүлмәләр уңайлылык өчен компакт рәвештә, бер дәрәҗәдә урнаштырыла;

- баскычлар, коридорлар, холллар, житәрлек яктырту белән кабинетлар; кафель идәннәрен һәм ишек тәбен исәпкә алмаганда женси тышлыклар;

коридорлар һәм баскычлар буенча йөргәндә Терәк өчен стеналар буйлап перила (култыклар);

- заманча оргтехника һәм телекоммуникация чаралары (компьютер, факсимиль элемтә h. б.);

- бактерицид лампалар;

- белешмә материаллар һәм кабул итү графигы белән стендлар;

- функциональ яктан уңайлы, дымлы эшкәртелә торган жиһаз;

- көтү урыннары саны административ бинаның чын йөкләнешенә һәм мөмкинлекләренә карап билгеләнә, әмма биштән ким була алмый;

- күрү функциясе һәм мөстәкыйль хәрәкәт итү бозылудары булган инвалидларны озата бару һәм аларга социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларында ярдәм күрсәтү тәэмин ителә;

инвалидлар өчен кирәkle тавыш һәм күрү мәгълүматларын, шулай ук язуларны, билгеләрне һәм башка текст һәм график мәгълүматны Брайль рельефлы-нокталы шрифты белән башкарылган билгеләр белән дубляжлау, сурдотәркәргеч һәм тифлосурдотәргәргеч кертү тәэмин ителә;

-социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларына, халыкны социаль яклау өлкәсендә дәүләт сәясәтен һәм норматив-хокукий жайга салу функцияләрен гамәлгә ашыручи федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнә торган, аның маҳсус укытуын раслаучы һәм форма һәм тәртип буенча бирелә торган документ булганда, эт-проводники керту тәэмин ителә;

- халыкка хезмәт күрсәтүче оешмаларның хезмәткәрләре тарафыннан инвалидларга башка кешеләр белән беррәттән хезмәт алуға комачаулаучы киртәләрне жиңәргә ярдәм күрсәтү тәэмин ителә.

2.13. Муниципаль хезмәт күрсәтүнен уңайлылык һәм сыйфат күрсәткечләре:

- хезмәт күрсәтү турында мәгълүмат алуның төрле ысууллары булу;

- закон таләпләрен һәм әлеге административ регламентны үтәү;

артык административ процедураларны һәм административ гамәлләрне бетерү;

- гариза биручеләр тәкъдим иткән документлар санын киметү;

- муниципаль хезмәт күрсәтү вакытын кыскарту;

муниципаль хезмәт күрсәтүче хакимият белгечләрен һөнәри әзерләү;

Бәек Ватан сугышында катнашучыларга һәм инвалидларга, коляскаларда йөрүче инвалидларга, терәк-хәрәкәт аппараты бозылган, ишетү, күрү сәләте бозылган инвалидларга чираттан тыш хезмәт күрсәтү.

2.15. Башка таләпләр, шул исәптән электрон формада һәм КФУдә муниципаль хезмәтләр күрсәтү үзенчәлекләрен исәпкә алып:

- муниципаль хезмәт алу өчен кирәклө документлар исемлеге, авыл жирлөгө администрациясенең эш режимы, контакт телефоннары һәм гариза биручеләр өчен башка контакт мәгълүматлары турында мәгълүматның булуы;

- гариза биручеләргә муниципаль хезмәт алу өчен кирәклө сорауны һәм башка документларны электрон формада тутыру мөмкинлеге;

- гариза биручегә мәгълүмати-телекоммуникацион технологияләр кулланып муниципаль хезмәт күрсәту турында сорау бирү мөмкинлеге;

- мөрәжәгать итүченең муниципаль хезмәт күрсәту турындагы сорауны электрон формада үтәү барышы турында мәгълүмат алу мөмкинлеге;

- мөрәжәгать итүче өчен Татарстан Республикасы территориясендә "бер тәрәзә"принцибы буенча эш итүче КФУ булса, КФУгә бер тапкыр мөрәжәгать итү мөмкинлеге.

III. Муниципаль хезмәт күрсәту буенча административ процедураларның составы, эзлеклелеге һәм үтәлеш вакыты, аларны үтәү тәртибенә таләпләр, шул исәптән административ процедураларны электрон формада үтәү үзенчәлекләре

3.1. Административ процедуралар эзлеклелеге.

Муниципаль хезмәт күрсәтүне башкаруның административ процедуралары эзлеклелеге үз әченә түбәндәгө гамәлләрне ала:

- мөрәжәгатьне кабул итү һәм теркәү;

- мөрәжәгатьне карау;

- гариза биручегә мөрәжәгать итүгә жавап әзерләү һәм юнәлеш бирү.

3.1.1. Мөрәжәгатьләрне кабул итү һәм теркәү.

Муниципаль хезмәт күрсәтүне башлау өчен нигез булып мөрәжәгать итүчедән хакимияткә почта, факсимиль элемтә аша яки электрон рәвештә мөрәжәгать итү тора.

Мөрәжәгать администрациягә кергәннән соң 1 көн әчендә мәжбүри теркәлергә тиеш.

Мөрәжәгатьне кабул итү һәм теркәү өчен документларны кабул итү һәм теркәү өчен жаваплы белгеч жаваплы.

Почта һәм факсимиль элемтә аша җибәрелгән мөрәжәгатьләр һәм аларны карау белән бәйле документлар башта документларны кабул итү һәм теркәү өчен жаваплы белгечкә килә.

Электрон почта аша килгән мөрәжәгатьләр көн саен документларны кабул итү һәм теркәү өчен жаваплы белгеч тарафыннан, хакимият житәкчесе тарафыннан билгеләнгән тәртиптә гадәти язма мөрәжәгатьләр буларак карау өчен, бастырыла һәм рәсмиләштерелә.

Документларны кабул итү һәм теркәү өчен жаваплы белгеч беренчел әшкәртүне (хатларны адреслашуның дөреслеген тикшерү, мөрәжәгатьнең аерылгысыз өлеше булган барлык күшымталар һәм башка документларның булу-булмавын тикшерү, граждан мөрәжәгате мәсьәләләренең эчтәлеген уку, билгеләү) һәм керүче хатларны теркәү журналында мөрәжәгатьләрне теркәүнә гамәлгә ашыра.

Мөрәжәгать итүченең мөрәжәгатен теркәгәннән соң 1 эш көне әчендә документларны кабул итү һәм теркәү өчен жаваплы белгеч мөрәжәгатьне Административ регламентның 2.6 - 2.7 пунктларында билгеләнгән таләпләргә туры килү-килмәвен тикшерә.

Документларны кабул итү һәм теркәү өчен җаваплы белгеч тарафыннан тулысынча яки өлешчә булмаган документларны күшү турында күрсәтелгән мөрәжәгать кергәндә, мөрәжәгатькә күшүла торган тиешле документлар булмау турында акт төзелә.

3.1.2. Мөрәжәгатыләрне карау.

Теркәлү үткән язма мөрәжәгатыләр хакимият белгеченә тапшырыла.

Администрация житәкчесе мөрәжәгатьнең тексты, аңа күшүлгөн документлар белән танышу нәтижәләре буенча алар килгәннән соң 2 эш көне дәвамында:

мөрәжәгатытә куелган сорауларны карау Администрация компетенциясенә карыймы-юкмы икәнен билгели;

мөрәжәгатьнең характерын, гамәлдә булу вакытын һәм карау вакытын билгели;

йөкләмәне үтәүчене билгели;

йөкләмәләрне үтәүне һәм контролъгә мөрәжәгатьне карауны куя.

Авыл жирлеге администрациясе житәкчесе карапы-анды куелган сорауларның асылы буенча мөрәжәгатьне карау яки гариза бирүчегә хат әзерләү турында, әгәр дә куелган сорауны карау авыл жирлеге администрациясе компетенциясенә кермәсә, бирелгән сорауга җавап бирү мөмкин түгеллеге турында резолюция.

Документларны кабул итү һәм теркәү өчен җаваплы белгеч авыл жирлеге администрациясе житәкчесенән Документлар тапшырылғаннан (кабул ителгәннән) 1 эш көне эчендә, күшүлгөн документлар белән бергә, Администрация белгеченә мөрәжәгать тапшыра.

3.1.3. Ҙавапларны әзерләү һәм жибәрү.

Администрация белгече мөрәжәгатьне карауны һәм җавапны Административ регламентның 2.4.1 пунктында билгеләнгән срокларда әзерләүне тәэмин итә.

Администрация белгече килгән гаризаны карый һәм язмача аңлатма бирә.

Сорауга җавап гади, ачык һәм аңлаешлы формада авыл жирлеге администрациясе житәкчесе яки аны алмаштырган зат имzasы белән бирелә.

Жавапта шулай ук мөрәжәгатькә җавап әзерләү өчен җаваплы вазифаи затның фамилиясе, исеме, әтисенең исеме (булган очракта), телефон номеры күрсәтелә.

Мөрәжәгать итүченең мөрәжәгатенә җавапны авыл жирлеге администрациясе житәкчесе, вәкаләтле вазыйфаи заттан җавап проектын алғаннан соң 2 эш көненнән дә артык булмаган вакытта имзалый.

Жавап имзаланғаннан соң, документларны кабул итү һәм теркәү өчен җаваплы белгеч, җавапны корреспонденцияне теркәү журналында чыгучы номер белән теркәп, адресатка почта аша жибәрә яки имзаланғаннан соң 1 эш көне эчендә адресатка үзе тапшыра.

Гариза бирүчегә хезмәт күрсәту нәтижәсө буларак, аның сайлавы буенча, орган (оешма) тарафыннан көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланған документны машина укыла торган форматта алу мөмкинлеге тәэмин ителә.

Электрон документ формасында килгән мөрәжәгатькә җавап электрон документ формасында мөрәжәгатытә күрсәтелгән электрон почта адресы буенча яки мөрәжәгатытә күрсәтелгән почта адресы буенча язма формада жибәрелә.

IV. Административ регламентның үтәлешен контролъдә тоту формалары

4.1. Жаваплы затларның административ регламент нигезләмәләрен үтәве һәм үтәве буенча агымдагы контрольне гамәлгә ашыру тәртибе.

Административ регламент администрациясе белгече һәм муниципаль хезмәт күрсәтүгә таләпләр билгеләүче башка хокукий актларның үтәлешенә агымдагы контроль авыл жирлеге администрациясе житәкчесе тарафыннан башкарыла.

Агымдагы контроль мөрәжәгать үтәлешенә барышын оператив ачыклау, муниципаль хезмәт күрсәтү өчен жаваплы башкаручының әлеге Административ регламент нигезләмәләрен, муниципаль хезмәт күрсәтүгә таләпләр билгеләүче башка норматив хокукий актларны үтәвен тикшерү юлы белән үткәрелә.

4.2. Муниципаль хезмәт күрсәту сыйфатының тулылыгын планлы һәм планнан тыш тикшерүләр үткәрү тәртибе һәм вакытлычалыгы.

Муниципаль хезмәт күрсәтүнен тулылыгын һәм сыйфатын планлы һәм планнан тыш тикшерүләр үткәргендә муниципаль хезмәт күрсәту белән бәйле барлык мәсьәләләр (комплекслы тикшерүләр) яки аерым мәсьәләләр (тематик тикшерүләр) каралырга мөмкин. Тикшерү гариза бирүченең конкрет мөрәжәгате белән бәйле рәвештә башкарыла ала. Тикшерүләр үткәрү вакытын авыл жирлеге администрациясе житәкчесе билгели.

4.3. Муниципаль хезмәт күрсәту барышында кабул ителә торган (гамәлгә ашырыла торган) каарлар һәм гамәлләр (гамәлсезлек) өчен затларның жаваплылыгы.

Администрация белгечләре Муниципаль хезмәт күрсәту барышында кабул ителгән (гамәлгә ашырыла торган) каарлар һәм гамәлләр (гамәлсезлек) өчен Россия Федерациясе законнарында каралган жаваплылыкны үз өстенә ала.

4.4. Муниципаль хезмәт күрсәтүнен үтәлешен контрольдә тоту тәртибенә һәм формаларына, шул исәптән гражданнар, аларның берләшмәләре һәм оешмалары тарафыннан таләпләр.

Хакимиятнең вәкаләтле затлары тарафыннан муниципаль хезмәт күрсәтүне контролльдә тоту дайми, һәрьяклап һәм объектив булырга тиеш.

Үз мөрәжәгатъяләрен карап тикшерүне аларның авторлары авыл жирлеге администрациясенән, шул исәптән башкаручыдан телефон аша алынган мәгълүмат нигезендә башкара ала.

V. досудебный (внесудебный) порядок обжалования решений и действий (бездействия) органа, оказывающего муниципальную услугу, МФЦ, а также их должностных лиц, муниципальных служащих, служащих

5.1. Заявитель имеет право на досудебное (внесудебное) обжалование решений и действий (действий) администрации и ее ответственных лиц, принятых (осуществляемых) в поле предоставления муниципальных услуг.

5.2. Заявитель может обратиться с жалобой, в том числе в следующих случаях:

- нарушение сроков регистрации запроса о предоставлении муниципальных услуг;

- муниципаль хезмәт күрсәту срокын бозу;

- мөрәжәгать итүчедән Россия Федерациясенең норматив хокукий актларында, Татарстан Республикасының норматив хокукий актларында, муниципаль хезмәт күрсәту өчен муниципаль хокукий актларда каралмаган гамәлләрне гамәлгә ашыруны яки тәкъдим итүне таләп итү;

- мөрәҗәгать итүчедән Россия Федерациясе норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы норматив хокукий актлары, муниципаль хезмәт күрсәту өчен муниципаль хокукий актлар белән каралган документларны кабул итүдән баш тарту;

- әгәр баш тарту нигезләре федераль законнарда һәм аларга ярашлы рәвештә кабул ителгән Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларында, Татарстан Республикасы законнарында һәм башка норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда каралмаган булса, Муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту;

- мөрәҗәгать итүчедән муниципаль хезмәт күрсәту вакытында Россия Федерациясе норматив хокукий актларында, Татарстан Республикасы норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда каралмаган түләүне таләп итү;

- муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсендә бирелгән документлардагы хаталарны һәм хаталарны төзәтүдән баш тарту яки мондый төзәтмәләрнең билгеләнгән вакытын бозу;

- муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәләре буенча документлар бирү срокын яки тәртибен бозу;

- әгәр туктату нигезләре федераль законнарда һәм аларга ярашлы рәвештә кабул ителгән Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларында, Татарстан Республикасы законнарында һәм башка норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда каралмаган булса, Муниципаль хезмәт күрсәтүнде туктатып тору;

-мөрәҗәгать итүчедән "дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында"27.07.2010 ел, 210-ФЗ номерлы Федераль законның 7 статьясындагы 1 өлешендәге 4 пунктында каралган очраклардан тыш, муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәклө документларны кабул итүдән баш тартканда яки муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тартканда, аларның булмавы һәм (яки) дөреслеге күрсәтелмәгән документларны яки Мәгълүматны муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тартканда таләп ителә.

5.3. Шикаять язма рәвештә кәгазьдә, электрон рәвештә администрациягә, КФУ яки КФУ оештыручы Татарстан Республикасының тиешле дәүләт хакимиите органына бирелә.

5.3.1. Администрация жаваплы затларының каарларына һәм гамәлләренә (гамәлсезлегенә) шикаять хакимият башлыгы исеменә бирелә.

5.3.2. КФУ хезмәткәренең каарларына һәм гамәлләренә (гамәлсезлегенә) шикаять тиешле КФУ житәкчесенә бирелә.

5.3.3. КФУ каарлары һәм гамәлләре (гамәлсезлеге) турында шикаять КФУ оештыручы булган Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең тиешле органы житәкчесенә бирелә.

5.4. Шикаять почта аша, факсимиль элемтә ярдәмендә, КФУ аша, "Интернет" мәгълүмати-телекоммуникация челтәрен, хакимиятнең рәсми сайтын, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын яки дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең төбәк порталын кулланып жибәрелергә мөмкин.

5.5. Гариза бирүченең шикаյтендә:

муниципаль хезмәт күрсәтүче органның, муниципаль хезмәт күрсәтүче органның вазифаи затның, яки каарлары һәм гамәлләре (гамәлсезлеге) шикаять ителә торган муниципаль хезмәткәрнең исеме;

- гариза бирүченең фамилиясе, исеме, әтисенең исеме (соңғысы булганда), яшәү урыны турында белешмә – физик зат яки атама, гариза бирүченең кайда булуы турында белешмә-юридик зат, шулай ук контакт телефоны номеры (номеры), электрон почта адресы (адресы) (булган очракта) һәм мөрәҗәгать итүчегә жавап жибәрелергә тиешле почта адресы;

- муниципаль хезмәт күрсәтүче органның, муниципаль хезмәт күрсәтүче органның вазыйфаи затының яки муниципаль хезмәткәрнең шикаять ителә торган каарлары һәм гамәлләре (гамәлсезлеге) турында мәгълүмат;

- мөрәҗәгать итүче муниципаль хезмәт күрсәтүче органның, муниципаль хезмәт күрсәтүче органның вазыйфаи затының яки муниципаль хезмәткәрнең каары һәм гамәлләре (гамәлсезлеге) белән килешми торган дәлилләр. Гариза бирүче тарафыннан гариза бирүченең дәлилләрен раслаучы документлар (булган очракта) яки аларның күчермәләре тапшырылырга мөмкин.

5.6. Килгән шикаять шикаятьләрне карау вәкаләtlәре бирелгән вазыйфаи зат тарафыннан теркәлгән көннән алыш унбиш эш көне дәвамында, ә гариза бирүchedән документларны кабул итүдән баш тарткан очракта яисә хаталарны төзәтүдән баш тарткан очракта яисә мондый төзәтмәләрнең билгеләнгән срокын бозуга шикаять биргән очракта - теркәлгән көннән алыш биш эш көне дәвамында каралырга тиеш.

5.7. Шикаятьне карау нәтижәләре буенча авыл жирлеге башлыгы түбәндәге каарларның берсен кабул итә:

- шикаять кабул ителгән каарны гамәлдән чыгару, муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсендә бирелгән документлардагы хаталарны төзәтү, мөрәҗәгать итүчегә Россия Федерациясенең норматив хокукый актларында, Татарстан Республикасының норматив хокукый актларында, муниципаль хокукый актларында, шулай ук башка формаларда алымаган акчаларны кайтару рәвешендә канәгатьләндерелә;

шикаятьне канәгатьләндерүдән баш тарта.

5.7.1. Шикаять канәгатьләндерелергә тиеш дип танылган очракта, гариза бирүчегә муниципаль хезмәт күрсәткәндә ачыкланган хокук бозуларны кичекмәстән бетерү максатында авыл жирлеге администрациясенең һәм гамәлләре турында мәгълүмат бирелә, шулай ук китерелгән уңайсызлыклар өчен гафу үтенә һәм гариза бирүчегә муниципаль хезмәт алу максатында башкарылырга тиешле алга таба гамәлләр турында мәгълүмат күрсәтелә.

5.7.2. Шикаять канәгатьләндерелми дип танылган очракта, гариза бирүчегә кабул ителгән каарның сәбәпләре турында аргументлы аңлатмалар, шулай ук кабул ителгән каарны шикаять итү тәртибе турында мәгълүмат бирелә.

5.8. Шикаять барышында яки карау нәтижәләре буенча административ хокук бозу яки жинаять составы билгеләре билгеләнгән очракта, административ регламентның әлеге бүлгегенең 5.6 пункты нигезендә шикаятьләрне карау вәкаләtlәре бирелгән вазыйфаи зат, хезмәткәр булган материалларны шунда ук прокуратура органнарына жибәрәләр.

5.9. Административ регламентның әлеге бүлегенең 5.7 пунктында күрсәтелгән карап кабул ителгәннән соң бер көннән дә соңға калмычы, гариза бирүчегә язма рәвештә яки гариза бирүченең теләге буенча электрон формада шикаятыне карау нәтижәләре турында мотивацияле җавап жибәрелә.

5.10. Гариза бирүчеләргә муниципаль хезмәт күрсәту барышында кабул ителгән гамәлләргә (гамәлсезлеккә) һәм караптарга судка кадәр (судтан тыш) шикаяты бирү хокуку турында мәгълүмат авыл жирлеге хакимиятенең рәсми сайтында һәм мәгълүмат стендларында урнаштырыла.